

**Nasjonalparkstyret
for Jotunheimen
og Utladalen**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk fjellsenter
Brubakken 2, 2686 Lom
Luster kommune,
Kommunehuset, 6868 Gaupne

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 57 64 31 47
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/jotunheimen>

DNT oslog og Omegn
v/Christian Stoll

Saksbehandler Eldrid Nedrelo

Vår ref. 2021/7406-4
PRIMÆRKLASSERING

Dykkar ref.

Dato 02.07.2021

Delegert vedtak - Jotunheimen nasjonalpark - Utladalen landskapsvernområde - 2021 - Bruk av helikopter for transport av materialar og utstyr for reparasjon av bruer - DNT Oslo og Omegn

Viser til søknad ved e-post av 30.06.21, og e-postutveksling med Tor Martin Stenseng og Christian Stoll hjå dykk.

Dokument i saka

1. Søknad per e-post av 30.06.20 frå DNT Oslo og Omegn (DNT OO) v/Tor Martin Stenseng, vedlagt bilete av brua over Skogadøla,
2. Utgåande e-postar av 30.06.21 og 02.07.21, spørsmål om korleis transporten er planlagt gjennomført.
3. Svar på e-postar frå DNT OO om gjennomføring av transporten.

Saksopplysningar

DNT Oslo og Omegn søker om løyve til helikoptertransport i samband med nødvendig vedlikehaldsarbeid på Storebrui, Uradøla, brua over Skogadøla evt. brua over Steindøla i Utladalen landskapsvernområde, etter tilstandsvurdering. Utdrag av søknad:

«DNT Oslo og Omegn søker med dette om løyve til bruk av helikoptertransport i forbindelse med utbedring av følgende bruer i området Utladalen.

Storebrui

Det gjenstår sveisearbeider på Storebrui overfor Skogadalsbøen. Her er det snakk om inn- og uttransport av sveiseutstyr og stillas. Det ene tårnet skal forsterkes med sveising.

Uradøla

Det skal bygges høyere fundamenter for brua over Uradøla

Skogadadøla

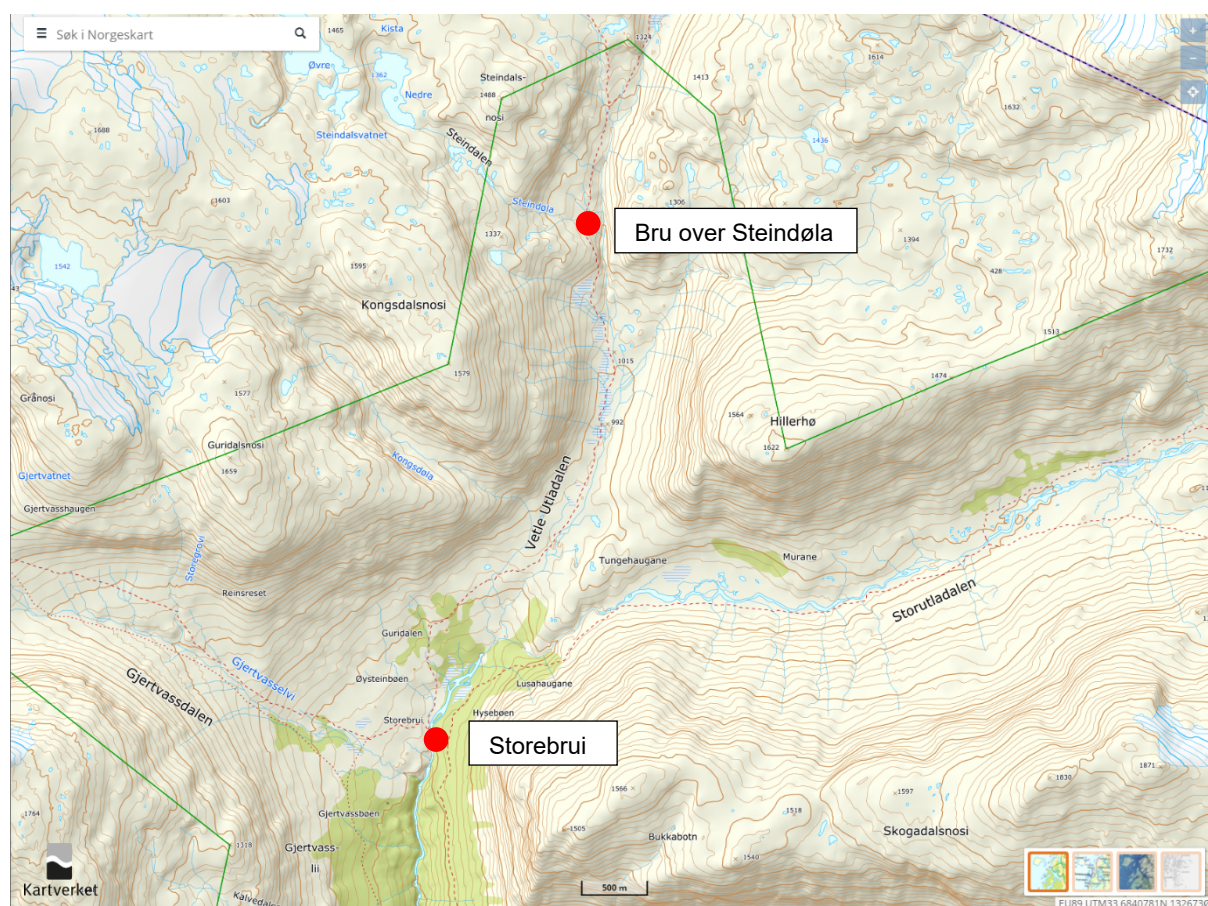
Her skal det flys inn maling til den store trebrua over Skogadøla. Se vedlagt bilde. Bildene er fra 2016, og det ser dårligere ut nå.

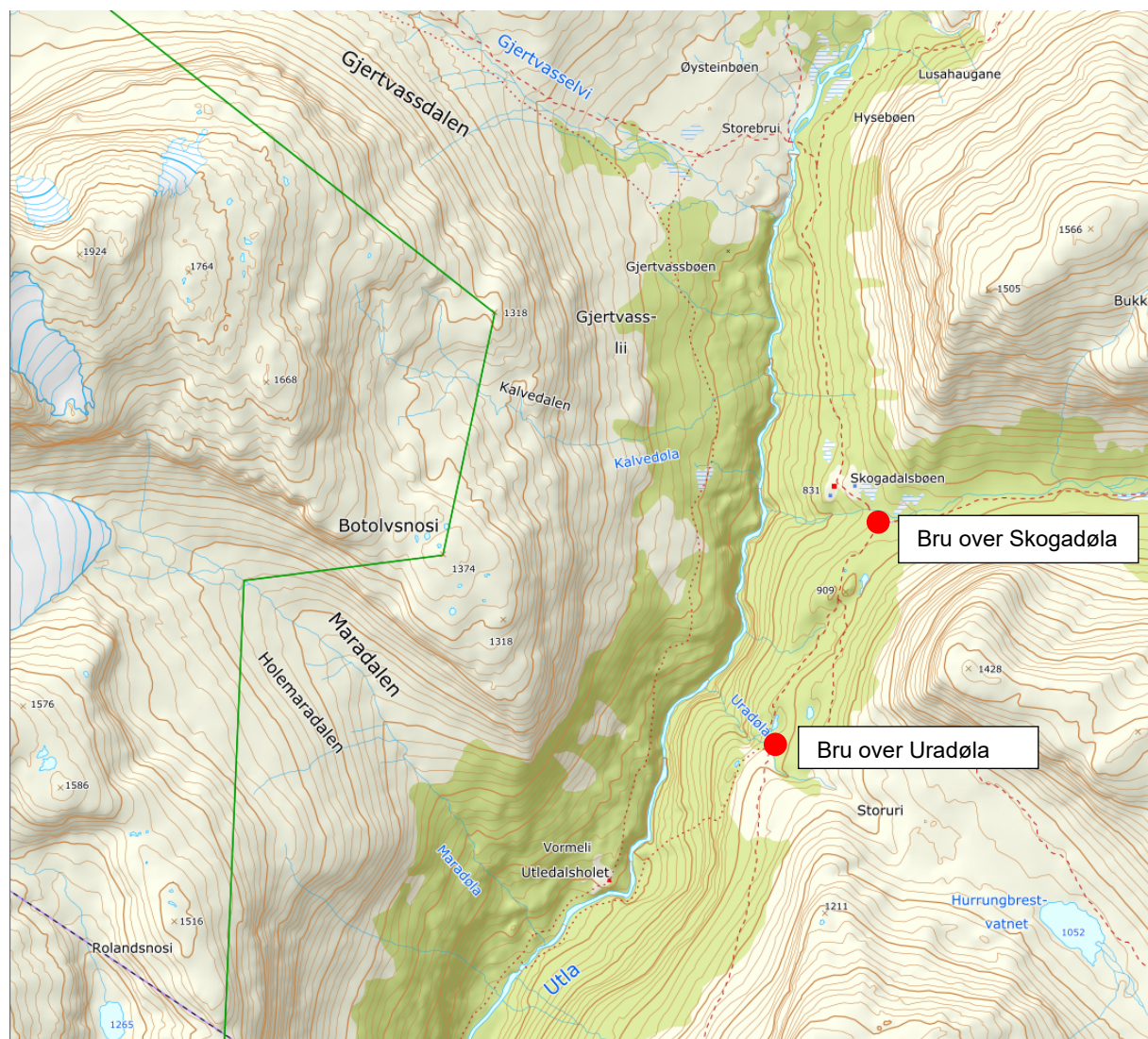
Om mulig kombineres også transporten med **utbedring av rekkverk over brua over Steindøla**. Steinar Mørkrid var med under transport tidligere i sommer for utbedring av bru over Kongsdøla og i Guridalen, og viste bilder av at rekkverket bør sikres på brua over Steindøla.

Det er ikke inngått endelig avtale med firma for sveising av Storebrui, så derfor søker vi om løyve til gjennomføring av helikoptertransporten i løpet av ukene 31, 32 eller 33. Om mulig så kombinerer vi dette med annen flyging i området, men det vil avhenge av at vi får tak i sveisere som kan være med.»

Dei raude prikkane i karta nedanfor viser kvar i landskapsvernområdet bruene ligg.

Figur 1 Storebrui ligg omlag 1,9 km frå Skogadalsbøen og brua over Steindøla ligg langs den T-merkte ruta frå Sognefjellet retning Skogadalsbøen.

Figur 2 Brua over Skogadøla ligg like sør-vest for Skogadalsbøen langs ruta i retning Fleskedalen/vettismorki. Brua over Utladøla ligg noko lenger sør langs same ruta, like før stikrysset i retning Vormeli.

Det blir vidare opplyst i e-post den 30.06.21 om følgjande:

«... for Storebrui og bru over Utladøla, er det tenkt at folk og utstyr flys inn en dag og hentes ut etter at arbeidet er utført. De kan da eventuelt gå ned til Skogadalsbøen for overnatting om det trengs. Det er litt usikkerhet om hvor lang tid dette tar. Maling til bru over Skogadøla settes av på tur inn. For rekkverk på brua over Steindøla er noe som tar en dag, og dette kan vi kanskje kombinere med supplering/returtransporten fra Fannaråken.»

Det er vidare opplyst i e-post den 2. juli at behovet er estimert til 2-3 turar innn med helikopter og retur 2-5 dagar seinare. Arbeidsfolka går enten tur/retur Skogadalsbøen eller bur i telt ved Brustaden.

Heimelsgrunnlag

Delegering

Nasjonalparkstyret har delegert forvaltningsmyndigheit for Jotunheimen nasjonalpark og Utladalen landskapsvernområde i medhald av vedtekter revidert 13.08.2015. NP-styret har i møte 11. mai 2016 delegert til nasjonalparkforvaltar å gjera vedtak i kurante saker etter dei spesifiserte dispensasjonsreglane og i saker etter nml § 48 med etablert forvaltningspraksis.

Verneformål – forskrift

Verneforskrifta for Jotunheimen nasjonalpark, § 3 pkt. 6.1 set forbod mot all motorferdsel, inkludert start og landing med luftfartøy, og lågtflyging under 300 m over bakken.

§ 3 pkt. 6.3 f) opnar for at forvaltningsmyndigheita kan gje løyve til motorferdsel i samband med «*transport av materialar til vedlikehald og byggearbeid på bygningar, bruer, anlegg og innretningar.*»

Verneforskrift for Utladalen landskapsvernområde, § 3 pkt. 6.1, set forbod mot all motorferdsel, medrekna start og landing med luftfartøy, og lågtflyging under 300 m over bakken.

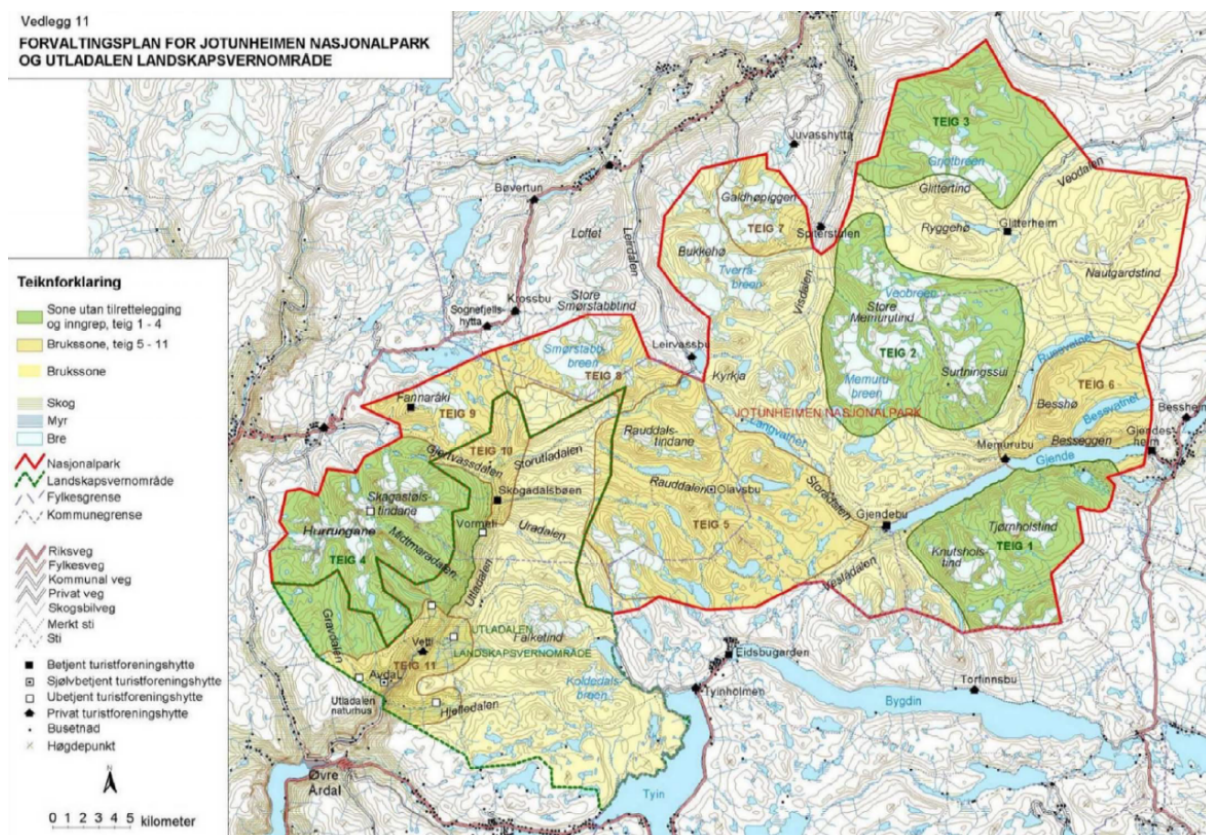
Verneforskrifta § 3 pkt. 6.3 g) opnar for at forvaltningsstyresmakta kan gje løyve til motorferdsel i samband med «*Transport av materialar til vedlikehald og byggearbeid på bygningar, anlegg og innretningar.*»

Sjølve vedlikehaldsarbeidet er direkte heimla i § 3 pkt. 1.2 c), som slår fast at vernet mot inngrep i landskapet ikkje er til hinder for: «*Vedlikehald av stiar med merking, skilt, bruer og liknande i samsvar med forvaltningsplan.*»

Forvaltningsplan (rettleiande utkast frå 2008)

«*Bruer over elver langs T-merkte stiar er eit viktig tilretteleggings- og tryggleikstiltak. Pga. meir ekstremt ver dei seinare åra har ein til tider større vassføring enn før. Friluftsliv i fjellet har dessutan tiltrekt seg nye brukargrupper som har mindre ferdigheiter i å krysse elvar.*»
«*Retningslinjer: - - - - Den som har løyve til merking og/eller oppsetting av bruer m.m., har også ansvar for tilsyn og vedlikehald av tiltaket.*»

Forvaltningsplanen deler verneområdet inn i ulike soner etter grad av tilrettelegging, og gjennom differensiert forvaltningspraksis tek ein sikte på å ta vare på områda markert med grønt på forvaltningsplankartet mest mogleg uforstyrtra. Soneinndelinga gjeld både tilfelle som tekniske inngrep og ulike aktivitetar, som motorferdsel.

Tiltaket er planlagt innan brukszone, teig 10 og 8. Her er det åpna for ein viss aktivitet, så lenge ein tek omsyn til sårbare artar og andre verneverdiar.

Naturmangfaldlova

Søknaden blir vurdert etter dei miljørettslege prinsippa i naturmangfaldlova (nml) §§ 8-12.

Presedens

Det er etablert praksis å kunne fornye eksisterande tilrettelegging for ferdsel, og gje løyve til nødvendig motorferdsel for utføring av arbeidet.

Vurdering

Dei fire bruene er sentrale element i rutenettet i sørvestre del av Jotunheimen, og både reparasjon, utbetring og vedlikehald av bruene er nødvendig.

Storebrui ligg langs den T-merka ruta mellom Skogadalsbøen og Turtagrø/Fanaråken/Sognefjellet, om lag 1,9 km nord for Skogadalsbøen. Det er nødvendig å forsterke det eine tårnet på Storebrui ved sveising.

Når ein går frå Skogadalsbøen er brua over Uradøla like før vegskiljet mellom den T-merka ruta til Vormeli og retning Fleskedalen/Vettismorki. Denne brua treng nye fundament.

Det er også behov for måling til trebrua over Skogadøla og transport av måling vil bli kombinert med dei andre behova nemnt ovanfor.

DNT OO tek vidare sikte på å få utbetra rekkverket på brua over Steindøla under same transporten. Denne brua ligg langs den T-merka ruta mellom Sognefjellshytta/Krossbu og Skogadalsbøen.

Transporten vil så langt det let seg gjere bli kombinert med andre oppdrag i området, men det er førebels ikkje inngått avtale med sveisar om arbeidet på Storebrui og ein er avhengig av at ein får med sveisar på arbeidet. Det blir difor søkt om løyve til gjennomføring av transport i ein lengre periode på tre veker, veke 31, 32 og 33. Men for Storebrui og brua over Uradøla, er det tenkt at folk og utstyr kan flygast inn ein dag og hentast ut etter at arbeidet er utført. Det er noko usikkert kor lang tid arbeidet tek. Måling til brua over Skogadøla blir sett av på tur inn, og medfører ikkje ekstra transport. Arbeid på rekkverket på brua over Steindøla er estimert til ein dags arbeid, og dette kan evt. kombinerast med supplerings/returtransport frå Fanaråken. Med bakgrunn i opplysningane gjeve i søknaden og gjennom e-postutveksling er transportbehovet estimert til 2-3 turar/returar i området (til Storebrui/brua over Uradøla/brua over Steindøla).

Transporten er planlagt med utgangspunkt Krossbu på Sognefjellet.

Kunnskapsgrunnlaget (naturmangfaldlova § 8) er vurdert som tilfredsstillande når det gjeld biologiske verdiar i området, og tilrettelegginga skjer i tilknyting til etablerte turstiar. Utladalen er ein verdfull fuglebiotop, men transporten kjem inn frå Krossbu i nord og vil føregå i august, etter den mest sårbare perioden for hekkande rovfugl (naturmangfaldlova § 9). Transporten er vidare avgrensa til ganske få hiv, det vil ikkje førekoma gjentatte forstyrringar over ein lengre periode. Ved å avgrense helikopterbruken i tid og rom til brukssona ved eksisterande tiltak, vil dette gje relativt liten meirbelastning på naturmiljøet (naturmangfaldlova § 10). Forvaltningsmyndigheita følgjer ein generelt streng praksis når det gjeld motorferdsel, og samla belastning blir vurdert som akseptabel for tiltak der nytteverdien blir vurdert som klart større enn ulempene. Med gjevne vilkår kan ein ikkje sjå at helikopterbruken i dette tilfellet vil påverke verneformålet eller verneverdiane nemneverdig. Ein vurderer at påverknaden vil vere akseptabel.

Tiltaket medfører ikkje øydelegging av natur, og naturmangfaldlova § 11 blir difor ikkje vurdert nærare.

Helikoptertransporten må planleggast slik at tidsrom med støy blir så kort som mogleg. Det er positivt at det blir planlagt best mogleg samordning med annan transport i området (naturmangfaldlova § 12).

Det er på grunnlag av vurderingane over gjort slik delegert

Vedtak:

DNT Oslo og Omegn får med heimel i verneforskrift for Utladalen LVO § 3 pkt. 6.3 g) dispensasjon for bruk av helikopter til frakt av utstyr, personell og materialar for nødvendig oppgradering av Storebrui over Utlå, brua over Skogadøla, brua over Uradøla og brua over Steindøla.

Løyvet gjeld på følgjande vilkår:

- Løyvet gjeld for det varsla transportbehovet, som er planlagt til tidsrommet veke 31, 32 eller 33. Transportbehovet er estimert til inntil 3 turar/returar inn i området og inntil 3 turar/returar uttransport i den aktuelle perioden. Ein tek høgde for at det kan oppstå behov for enkelte justeringar ut frå vèrtilhøve og sikkerheitsreglar i helikopterselskapet.
- Innflyging skal skje frå nord, med utgangspunkt Krossbu ved Fv 55, og skal skje mest mogleg direkte til Skogadalbøen, mot bruplassen på Storebrui, brua over Uradøla og brua over Steindøla.
- Element og materialar som blir skifta ut frå bruene må fraktast ut på returtransport.
- Helikoptertransporten skal utførast på vekedag, ikkje helg.
- SNO v/ Rigmor Solem skal varslast om datoar for transport seinast dagen før transport, via e-post (rigmor.solem@miljodir.no) eller melding til mobilnr. 959 65 158.
- Dispensasjonen skal takast med ved flyging og visast ved kontroll.
- Det skal førast køyreskjema som skal vere med under transporten, jf. vedlegg til løyvet. Køyreskjema skal fyllast ut før turen og sendast til Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen innan 1. oktober. Legg også gjerne ved bilete av ferdig reparerte bruer.

Dispensasjonen gjeld i medhald av verneforskriftene for Jotunheimen nasjonalpark og Utladalen landskapsvernområde, og søkjar må innhente evt. dispensasjon etter motorferdsellova frå Luster kommune.

Med helsing

Eldrid Nedrelo
nasjonalparkforvaltar

Etter våre rutinar er dette brevet godkjent og sendt utan underskrift

Vedlegg:
Køyreskjema

Kopi til:
SNO Jotunheimen v/Rigmor Solem
Luster kommune
Statsforvaltaren i Vestland
Statsforvaltaren i Innlandet